

Część C
ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO
45 minut

**Na wypełnienie części C przeznaczono 45 minut.
Po upływie tego czasu podpisane testy zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Imię i nazwisko: _____

Liczba punktów: _____ / 40 p.

**© Państwowa Komisja Poświadczania Znajomości
Języka Polskiego jako Obcego**

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

5 zadań, 45 minut

Liczba punktów: _____ / 40 p.

I. Proszę przeczytać podane niżej fragmenty tekstów i pod każdym zaznaczyć prawidłową odpowiedź.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

Przykład:

0.	<i>Wszędzie tam, gdzie liczy się wielkość zdjęcia – przede wszystkim w fotografii studyjnej lub reklamowej – profesjonaliści wciąż wybierają aparaty tradycyjne.</i>
----	--

0. Z tego tekstu dowiadujemy się, że:

- a. **zawodowi fotograficy wolą aparaty tradycyjne.**
- b. aparaty tradycyjne są znacznie większe.
- c. bez aparatów tradycyjnych nie można zrobić dużych zdjęć.

1.	Projektując place zabaw, próbuję sobie przypomnieć czasy, kiedy byłem małym chłopcem. Lubiłem się bawić z kolegami w lesie. Prowadziliśmy wojny. Fajne były miejsca, gdzie można się było schować albo wspiąć gdzieś wysoko, a potem zjechać na lince.
----	--

1. Ten tekst mówi o tym, że:

- a. wspomnienia z dzieciństwa mogą pomagać w pracy.
- b. w czasie wojny dzieci bawiły się w lesie.
- c. las nie dawał ciekawych możliwości do zabawy.

2.	Opis patentowy upowszechnia wiedzę o wynalazku, jego przeciwieństwem jest tajemnica produkcyjna. Patentowanie wynalazków w dziedzinach, w których możliwych jest wiele rozwiązań, pobudza konkurencję i daje konsumentowi możliwość wyboru.
----	---

2. Z tego tekstu dowiadujemy się:

- a. jak producenci mogą wpływać na decyzje klientów.
- b. dlaczego ważne jest zachowanie tajemnicy produkcyjnej.
- c. czemu służy patentowanie wynalazków.

3.	Kiedy, jeszcze w szkole teatralnej, urodziłam Lenę, przez chwilę pomyślałam, że przeszkodzi mi w karierze, że w ogóle nie zostanę aktorką. Jakoś mnie ta myśl mocno nie zabolęła. Teraz nie wyobrażam sobie pracy poza sceną.
-----------	---

3. Z tego tekstu dowiadujemy się, że:

- a. z pracą aktora związany jest czasem silny fizyczny ból.
- b. aktorka w dzieciństwie marzyła o pracy w teatrze.
- c. aktorka wspomina swoje dawne obawy związane z rozwojem kariery.

4.	Jedno z najczęstszych postanowień noworocznych dotyczy aktywności fizycznej. Obiecujemy sobie, że przywdziejemy sportowy strój i dołączymy do grona osób aktywnych. W ten sposób zadbamy o zdrowie, pozbedzimy się nadmiaru kilogramów, wypracujemy piękną, smukłą sylwetkę... Brzmi wspaniale. Tylko jak w tym wytrwać?
-----------	--

4. Ten tekst:

- a. przynosi refleksję o zachowaniu ludzi na przełomie starego i nowego roku.
- b. dotyczy planów zwiększenia aktywności fizycznej latem.
- c. skierowany jest do sportowców.

5.	Przez całe życie piję gorzką. Herbata z cukrem i cytryną jest zupełnie innym napojem niż czysta, bez niczego. Można pić bardzo mocną, właściwie samą esencję, z odrobiną mleka skondensowanego lub śmietanki. Jako środek ożywczy o poranku jest skuteczniejsza niż kawa.
-----------	---

5. Autor tej wypowiedzi:

- a. wieczorem woli pić herbatę niż kawę.
- b. nigdy nie pije herbaty z cukrem.
- c. rano pije tylko bardzo mocną herbatę.

II. Proszę uzupełnić luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych możliwości. Pierwsze rozwiązanie jest przykładem.

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Jest rok 1948, cukiernia Jerzego Bliklego na Nowym Świecie [...**b**...]° pełną parą. Sklep w odbudowanej kamienicy, pod starym znakiem firmowym, [........]¹ przechodnie jako sygnał trwania i ciągłości życia w mieście, ciągle jeszcze zniszczonym i przywalonym gruzami.

Cukiernia była dla mieszkańców Warszawy [.....]² luksusu, niemal jak pobliski sklep Diora pół wieku później. Podobnie widziały to [.....]³ oficjalne, na przykład ministerstwa i ambasady, bo na każde niemal organizowane przez nie przyjęcie [.....]⁴ były pączki i torty od Bliklego. Sensacją, o której pisano w prasie, stała się [.....]⁵ ciastek za granicę: do Paryża lub Wiednia przewożono samolotami po tysiąc i dwa tysiące sztuk.

Prawie [.....]⁶ po tym wydarzeniu spadły na firmę rozmaite kłopoty. W 1950 roku, w dwa lata po pełnym uruchomieniu zakładu przy Nowym Świecie, firma [.....]⁷ pracownię, ponieważ przeszkadzała ona Polskiemu Związkowi Łowieckiemu. Jerzy musiał przenieść piekarnię w inne miejsce i zmniejszyć personel. Blikle przerwał też na pewien czas działalność eksportową, by – po [.....]⁸ trudności – do niej wrócić.

Jerzy Blikle miał zawsze duże ambicje prezentowania swoich [.....]⁹ zagranicznym smakoszom. Stąd kilkakrotny udział firmy w Targach Poznańskich i [.....]¹⁰ osobiste kontakty jej szefa.

Przykład:

0.	<i>a. robi</i>	b. pracuje	<i>c. wykonuje</i>	<i>d. słodzi</i>
1.	a. traktują	b. chcą	c. kupują	d. przechodzą
2.	a. wizją	b. symbolem	c. obrazkiem	d. bogactwem
3.	a. miejsca	b. przedsiębiorstwa	c. firmy	d. instytucje
4.	a. zamawiane	b. wynajęte	c. zajęte	d. umawiane
5.	a. wycieczka	b. wyprawa	c. zamiana	d. wysyłka
6.	a. przed chwilą	b. zarazem	c. zaraz	d. po chwili
7.	a. zagubiła	b. zgubiła	c. straciła	d. odebrała
8.	a. pokonaniu	b. zamknięciu	c. załatwieniu	d. wykonaniu
9.	a. pieczeni	b. wypieków	c. wytworów	d. piekarzy
10.	a. łatwe	b. podstawowe	c. spore	d. liczne

III. Proszę – zgodnie z podanym przykładem – połączyć wypowiedzi z kolumny I z wypowiedziami z kolumny II. Odpowiedzi proszę wpisać do tabelki.

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Rozmowa z Piotrem Koftą

I		II	
0.	<i>Jak pan wspomina ojca?</i>	A	Tak. I w gruncie rzeczy liczyłem, że tak się stanie. Dziesięć lat uciekałem przed pisaniem. Zacząłem pisać jako nastolatek i zauważyłem ze zgrozą, że nie mam nic do powiedzenia...
1.	Jak bardzo jest pan związany z twórczością ojca?	B	Mam podobno jego gestykulację, mam podobny głos i jak on skłonności do liryzmu. Tylko że u mnie ten liryzm jest osłonięty ironią i sarkazmem. Tak naprawdę jestem bardziej podobny do mamy.
2.	Podobno pana ojciec był skarbnicą wiedzy?	C	Ale nie było łatwo. Wybrałem się na studia slawistyczne, których nie skończyłem, ponieważ przeniósłem się na Międzywydziałowe Studia Humanistyczne. Potem pracowałem jako nauczyciel akademicki. Ostatecznie okazało się, że zostałem socjolingwistą.
3.	Ile jest w panu z ojca?	D	<i>Jeżeli mam być szczery, słabo go pamiętam. Rzadko go widywałem.</i>
4.	Literatura dopadła i pana. Wydaje pan książkę?	E	I poza pracą, rozumiem? Czytanie. Nałogowo czytam książki. Spanie. Sen. Czas na spanie nie jest zmarnowany, pamiętam swoje sny i czasami bywają inspiracjami do moich opowiadań.
5.	A więc młodzieńcze marzenia o życiu artysty szybko legły w gruzach?	F	Rzeczywiście był dla mnie jak encyklopedia. Sprawdzałem go; brałem jakieś hasło, np. „Janno Antenen” i pytałem, kto to był. Czasem zmyślał najróżniejsze bzdury, a potem jeszcze się kłócił, że ma rację.
6.	Jednak znalazł pan swój sposób na życie.	G	Muszę przyznać, że tak. Stało się to w znacznej mierze dzięki ojcu. Najpierw została wydana jego książka, a potem moja „Piękne wieczory”. Taka, powiedzmy sprzedaż wiązana.

7.	A o pisaniu pan zupełnie zapomniał?	H	Skądże. Nagle po latach dostrzegłem terapeutyczne działanie literatury, bo miałem taki okres w życiu, że się źle czułem sam ze sobą. I żeby nie zwariować, zacząłem różne rzeczy przelewać na papier.
8.	Bez trudu znalazł pan wydawcę swej pierwszej książki?	I	Do tego trzeba się zestarzeć. Na razie mam pomysł na zbiór bajek, sarkastycznych bajek dla dorosłych. I szereg innych pomysłów, o których szkoda w ogóle gadać.
9.	Co pana zajmuje poza pisaniem?	J	Cóż, w pewnym sensie – tak. Mając 18 lat, żyłem w przekonaniu, że zostanę malarzem, bo potrafiłem ładnie rysować. Zdawałem na Akademię Sztuk Pięknych i nie dostałem się. Odebrałem to jako wyraźny sygnał, że artystyczna droga nie dla mnie...
10.	Wiem, że ma pan gotowy następny zbiór opowiadań. Kiedy napisze pan powieść?	K	Czytałem ojca na okrągło, bo to był jeden ze sposobów, w jaki mogłem go poznać. Znam go lepiej przez jego poezje niż przez bezpośredni kontakt.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D										

IV. Proszę przeczytać podany poniżej tekst i dopasować usunięte z niego fragmenty. Pierwsze uzupełnienie jest przykładem. Odpowiedzi proszę wpisać do tabelki.

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Olga Boznańska weszła w sztukę, jak [E   ]⁰. Bez reszty. Jej powołanie było nieodparte. W czasach, gdy kobiety nie miały wstępu do wyższych szkół sztuk pięknych, potrafiła do perfekcji [_____]¹ i zdobyć powszechne uznanie. Ceną, jaką przyszło jej zapłacić, była samotność. Olga urodziła się 15 kwietnia 1865 roku w Krakowie. Rysunku [_____]². O studiach w Szkole Sztuk Pięknych nie mogło być mowy. Otrzymała jednak [_____]³. Uczęszczała na kursy, miała prywatnych nauczycieli, dla których szybko [_____]⁴ i powinna kontynuować naukę poza Krakowem. Wybór padł na Monachium.

Kształciła się tam pod kierunkiem Karola Kricheldorfa, lichego malarza, ale niezłego nauczyciela. Boznańska [_____]⁵ i krytycznie oceniała twórczość swego profesora. Jego wskazówkom poddawała się tylko wtedy, gdy [_____]⁶.

Była artystką niezależną i świadomą. W marcu 1887 roku pisała do matki: „Moim obrazom brakuje energii, siły, sądzę, że gdy nauczę się je osiągać, a to wiem, będę dobrze malowała. Mam więcej [_____]⁷”. Niedługo później powstały jej pierwsze znaczące prace, przysłyły dowody uznania. Wreszcie w roku 1896 otrzymała propozycję objęcia profesury w Szkole Sztuk Pięknych, w której [_____]⁸. Wystawy, medale i wyróżnienia – kariera artystyczna stała przed nią otworem. Doceniono jej talent, lecz [_____]⁹. Mimo osamotnienia i choroby pracowała do końca. Tylko przy sztalugach [_____]¹⁰. Umarła w Paryżu 26 października 1940 roku.

- A. odzyskiwała siły i pogodę ducha
- B. stawało się jasne, że ma nieprzeciętny talent
- C. 10 lat wcześniej nie mogła studiować
- D. opanować malarskie rzemiosło, wypracować niepowtarzalny styl
- E. idzie się do klasztoru**
- F. talentu do koloru niż do formy
- G. solidne podstawy warsztatowe
- H. miała zdecydowane poglądy na sztukę
- I. to nie rekompensowało bolesnego uczucia samotności
- J. uczyła się od najmłodszych lat
- K. odpowiadały jej własnym poszukiwaniom artystycznym

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E										

V. Proszę przeczytać tekst, a następnie zaznaczyć: P – gdy zdanie jest prawdziwe; F – gdy jest fałszywe; BI – gdy w tekście brakuje informacji na dany temat.

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Nad współczesnymi grami pracują ekipy porównywalne do zespołów filmowych i dysponujące podobnymi budżetami. Specjaliści pracują nawet dwa lata, zanim ostateczny efekt ich trudu wyląduje na półce. Postęp techniczny sprawił, że postacie z gier nie są już tak tępe, jak to kiedyś bywało, kiedy na przykład strażnicy potrafili tylko chodzić z jednego miejsca w drugie. Dziś potrafią o wiele więcej – stopień rozwoju tzw. sztucznej inteligencji przeciwnika świadczy o jakości gry.

Ale nie techniczna perfekcja stanowi o specyfice gier komputerowych, lecz interakcja pomiędzy graczem a fikcją na ekranie. Czytelnik książki czy widz filmu są jedynie odbiorcami fabuły, nie mają wpływu na to, co się dzieje i jak się skończy. Tymczasem gracz jest zarówno uczestnikiem, jak i sprawcą wydarzeń. W grze *Myst* samemu trzeba rozwikłać tajemnicę świata opuszczonego przez jego mieszkańców.

W pewnym sensie gry komputerowe zmieniły w ogóle sposób myślenia o fabule. Jej rozwój zależy od umiejętności gracza, a przejść do następnego etapu można tylko po ukończeniu poprzedniego. To tak, jakby tomik poezji wyczuwał, czy zrozumieliśmy wiersz i uzależniał od tego możliwość przewrócenia strony i przeczytania następnego.

Jak kiedyś literatura, tak dziś kino i telewizja osiągnęły kres możliwości w dziedzinie wprowadzania odbiorcy w świat fikcji. Jediną sferą kultury, która rozwija się w sposób niepojętym i nieprzewidywalny, są gry. Oczywiście można się zżymać, że w wirtualnej kulturze brak dzieł wybitnych, jak *Piknik pod wiszącą skałą* czy *Czarodziejska góra*. Ale to kwestia czasu. Już teraz wielkie triumfy święcą gry, gdzie nie można ani zabić, ani samemu zginąć, a celem jest poznanie tajemnic fikcyjnego świata. Czyż to nie kuszące? Najlepszym przykładem takiej gry jest *Myst* i jej kontynuacje. Gra wprowadza nas w świat, którego mieszkańcy posiadli Sztukę Pisania. Zapisywali swoje wizje światów, a po ukończeniu światy te stawały się rzeczywistością, którą można fizycznie odwiedzić – wystarczy dotknąć książki łączącej. Bohater, któremu możemy nadać nie tylko imię, ale też wybrać strój, sylwetkę i rysy twarzy, musi odpowiedzieć na zawile pytania, podróżując pomiędzy opuszczonymi światami.

		P	F	BI
0.	Przykład: Budżety przeznaczone na produkcje gier i filmów są porównywalne.	X		
1.	Praca nad produkcją gry może trwać dwa lata.			
2.	Na skutek postępu technicznego zmysły postaci z gier znacznie się wyostrzyły.			
3.	Perfekcja techniczna jest najistotniejszą cechą odróżniającą gry od kina lub literatury.			
4.	Istnieją już próby zaadaptowania tomików poezji na gry komputerowe.			
5.	Literatura i kino nie są już w stanie kreować zaskakujących światów fikcji.			
6.	Gry komputerowe hamują rozwój innych sfer kultury.			
7.	Współczesne gry kuszą graczy przede wszystkim zawiłymi zagadkami.			
8.	Gra <i>Myst</i> jest porównna w tekście do powieści <i>Czarodziejska góra</i> .			
9.	<i>Myst</i> to gra, która może pretendować do miana arcydzieła w kulturze wirtualnej.			
10.	W tekście podany jest ogólna charakterystyka gry <i>Myst</i> .			